

Jeesus, täydellinen uhri

*"[S]illä hän on jo yhdellä ainoalla uhrilla tehnyt pysyvästi täydelliseksi ne, jotka pyhitetään."
(Hepr. 10:14.)*

Avaintekstit:

Hepr. 9:15;
1. Moos. 15:6-21;
Jer. 34:8-22;
Ef. 3:14-19;
Hepr. 7:27;
Hepr. 10:10;
Hepr. 9:22-28.

Ajatus syylliseksi todetun ja ristillä teloitetun miehen palvomisesta Jumalana oli muinaisen ihmisen mielestä loukkaava. Vain harvat viittaukset ristiin roomalaisessa kirjallisuudessa ovat osoitus siitä, kuinka vastenmielisenä roomalaiset ajatusta pitivät. Juutalaisille puuhun ripustettu ihminen oli Jumalan kiroama, kuten heidän lakinsa julisti (5. Moos. 21:23).

Siksi katakombeista löytyneet ensimmäisten kristillisten maalausten aiheet olivat riikinkukko (joka oletettavasti symboloi kuolemattomuutta), kyyhky-nen, urheilijoiden voitonlevhä ja kala. Myöhemmin ilmaantui muitakin teemoja: Nooan arkki; Abraham uhraamassa oinasta lisäkin sijaan; Daniel leijonien luolas-sa; Joonan, jonka kala oksensi ulos vatsastaan; paimen kantamassa karitsaa tai joitakin ihmetekojen kuvauksia, esimerkiksi halvaantuneen parantaminen tai La-saruksen kuolleista herättäminen. Nämä olivat pelastuksen, voiton ja huolenpi-don symboleja. Risti sen sijaan välitti ajatusta tappiosta ja häpeästä. Kuitenkin juuri rististä tuli kristinuskon tunnusmerkki. Itse asiassa Paavali kutsui evankeliu-mia yksinkertaisesti puheeksi rististä (1. Kor. 1:18).

Tällä viikolla tarkastelemme ristiä Heprealaiskirjeessä esitetystä näkökulmas-ta katsottuna.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 26.2.2022

MIKSI UHREJA TARVIT- TIIN?

Hepr. 9:15 selittää, että Jeesuksen uhrikuoleman tarkoitus oli vapauttaa kaikki ”ensimmäisen liiton aikana tapahtuneista rikkomuksista”, jotta Jumalan ”kutsutut niin saisivat luvattua iankaikkisen perinnön”.

Muinaisessa Lähi-idässä liitto kahden ihmisen tai kansan välillä oli hyvin vakava sitoumus. Siihen kuuluivat valalla annetut lupausten vaihdot. Oletuksena oli, että jumalat rankaisivat niitä, jotka rikkoivat valan. Usein liitto vahvistettiin eläinuhrilla.

Kun Jumala teki liiton esimerkiksi Abrahamin kanssa, seremoniaan kuului eläinten halkaiseminen (1. Moos. 15:6-21). Osapuolet kävelivät halkaistun ruhon välistä. Ruho edusti sen kohtaloa, joka rikkoisi liiton. On huomion arvoista, että tässä tapauksessa vain Jumala käveli ruhon osien välitse antaakseen näin Abrahamille merkin, ettei Jumala rikkoisi lupausiaan.

Vertaa 1. Moos. 15:6-21 ja Jer. 34:8-22. Mitä tekstit opettavat liitosta?

Liitto Jumalan kanssa takasi Israelille pääsyn heille perinnöksi luvattuun maahan. Liittoon kuului kuitenkin joukko käskyjä ja veren pirsrottaminen alttarille. Pirsrottaminen kuvasti sen osapuolen kohtaloa, joka rikkoisi liiton. Siksi Heprealaiskirjeessä sanotaan, ettei ”anteeksiänto [synneistä] ole mahdollinen, ellei vuodateta uhriverta” (Hepr. 9:22).

Kun Israel rikkoi liiton, Jumalalla oli edessään tuskallinen tilanne. Liitto vaati sen rikkojien kuolemaa, mutta Jumala rakasti kansaansa. Jos hän jättäisi rikkomuksen huomiotta ja rikkojat rankaisematta, hänen käskyjensä noudattamista ei voitaisi koskaan valvoa, ja tämä maailma luisuisi kaaokseen.

Jumalan Poika kuitenkin tarjosi itsensä sijaiseksi. Hän kuoli meidän sijastamme, jotta me voimme saada ”luvattua iankaikkisen perinnön” (Hepr. 9:15, 26; Room. 3:21-26). Jumala aikoi siis pitää lakinsa pyhyiden voimassa, mutta kuitenkin samaan aikaan pelastaa ne, jotka rikkoivat sitä. Tämä voitiin toteuttaa ainoastaan ristin kautta.

Miten voimme nähdä tässä, miksi laki on keskeinen evankeliumin sanomassa?

ERILAISIA UHREJA

Jeesuksen kuolema tarjosi anteeksiannon tai synninpäästön meidän rikkomuksistamme. Synninpäästöön kuuluu kuitenkin paljon enemmän kuin liiton rikkomisesta seuraavan rangaistuksen peruminen. Siihen kuuluu muitakin tärkeitä asioita. Siksi israelilaisten uhrijärjestelmään kuului viisi erilaista uhria. Jokainen niistä oli välttämätön kuvaamaan Kristuksen ristin merkityksen syvyyttä.

Lue Ef. 3:14-19. Millaisen esirukouksen Paavali esitti uskovien puolesta?

Polttouhri oli sellainen, jossa tuli kulutti eläimen alttarilla (3. Moos. 1). Se kuvasti Jeesusta, joka antoi koko elämänsä meidän tähtemme. Sovitus vaati sen, että Jeesus sitoutui meihin täysin. Vaikka hän on yhdenvertainen Jumalan kanssa, hän ”tyhjensi itsensä ja otti orjan muodon” (Fil. 2:5-8, VKR).

Ruokauhri oli kiitollisuusuhri siitä, että Jumala oli tarjonnut kansalleen ravinnon (3. Moos. 2). Se kuvastaa myös Jeesusta, ”elämän leipää” (Joh. 6:35, 48), jonka kautta me saamme ikuisen elämän.

Yhteysuhriin kuului yhteinen, ystävien ja perheen kesken jaettu ateria, jolla juhlittiin Jumalan tarjoamaa hyvinvointia (3. Moos. 3). Se edusti Kristusta, jonka uhri antoi meille rauhan (Jes. 53:5; Room. 5:1; Ef. 2:14). Se myös korostaa sitä, että meidän täytyy osallistua Jeesuksen uhriin syömällä hänen lihaansa ja juomalla hänen vertansa (Joh. 6:51-56).

Syntiuhri tarjosi sovituksen synneistä (3. Moos. 4:1-5:13) ja korosti eläimen veren roolia (veri edusti elämää) synneistä vapahduksessa (3. Moos. 17:11) ja viittasi tulevaisuudessa vuodatettavaan Jeesuksen vereen, joka vapahtaa meidät synneistämme (Matt. 26:28; Room. 3:25; Hepr. 9:14).

Hyvitysuhr (3. Moos. 5:14-6:7) tarjosi anteeksiannon tapauksissa, joissa vahingonkorvaus tai palauttaminen olivat mahdollisia. Jumalan anteeksianto ei siis vapautta meitä velvollisuudestamme korvata tai palauttaa menetettyä omaisuutta, jos mahdollista, niille, joita kohtaan olemme tehneet vääryyttä.

Pyhäkköuhrit opettavat meille, että pelastuskokemukseen kuuluu enemmän kuin vain se, että hyväksymme Jeesuksen sijaiseksemme. Meidän tulee myös ravita itseämme hänellä, jakaa hyödyt toisten kanssa ja tarjota korvausta niille, joille olemme tehneet vääryyttä.

JEESUKSEN TÄYDELLINEN UHRI

Lue Hepr. 7:27 ja Hepr. 10:10. Miten Jeesuksen uhria kuvaillaan?

Leeviläispappien ”määrä on jatkuvasti kasvanut, kun kuolema on estänyt heitä pysymästä virassaan” (Hepr. 7:23). Heitä verrataan Jeesukseen, joka pysyy ikuisesti ja jonka pappeus on muuttumaton (Hepr. 7:24, 25). Leeviläiset uhrasivat päivittäin (Hepr. 7:27) ja vuosittain (Hepr. 9:25) lahjoja ja uhreja ”jotka eivät kykene tekemään täydelliseksi omassatunnossaan sitä, joka jumalanpalvelusta toimittaa” (Hepr. 9:9, VKR; 10:1-4).

Jeesus kuitenkin uhraisi itsensä ”yhdellä ainoalla”, ”ainutkertaisella uhrilla” (Hepr. 10:10, 12-14), joka puhdistaa omantuntomme (Hepr. 9:14; 10:1-10) ja hävittää synnin (Hepr. 9:26). Jeesuksen uhri on eläinuhreja ylempi, koska hän on Jumalan Poika (Hepr. 7:26-28), joka täytti täydellisesti Jumalan tahdon (Hepr. 10:5-10).

Jeesuksen ainutkertaisella uhrilla on useita tärkeitä merkityksiä.

Ensinnäkin Jeesuksen uhri on täydellisen tehokas, eikä sitä koskaan toisteta. Leeviläispappien uhrit olivat toistuvia, koska ne eivät tuottaneet lopullista tulosta. ”Muutoinhan uhraaminen olisi lopetettu. Jos ne, jotka ottavat osaa jumalanpalvelukseen, olivat jo kerran tulleet puhdistetuiksi, heillä ei olisi enää mitään syntejä tunnollaan.” (Hepr. 10:2.)

Toiseksi kaikki Vanhan testamentin uhrut saivat täyttymyksensä ristissä. Jeesus paitsi puhdistaa meidät synnistä (Hepr. 9:14) myös tarjoaa pyhityksen (Hepr. 10:10-14) hävittämällä synnin elämästämme (Hepr. 9:26). Ennen kuin papit saattoivat lähestyä Jumalaa pyhäkössä ja toimittaa palvelusta kansaihmissen puolesta heidän täytyi puhdistautua ja pyhittäytyä (3. Moos. 8 ja 9). Jeesuksen uhri puhdistaa ja pyhittää meidät (Hepr. 10:10-14) niin, että voimme rohkeasti lähestyä Jumalaa (Hepr. 10:19-23) ja palvella hänen pyhänä papistonaan (Hepr. 9:14; 1. Piet. 2:9).

Lopuksi Jeesuksen uhri tarjoaa ravintoa hengelliselle elämällemme. Se tarjoaa esimerkin, jota meidän tulee tarkata ja seurata. Saamme kiinnittää katseemme Jeesukseen ja ristin tapahtumiin sekä seurata hänen johtoaan (Hepr. 12:1-4; 13:12, 13).

Miksi vain ristinkuolema riittää synneistä puhdistumiseen?

RISTI JA ANTEEK- SIANNON HINTA

Lue Hepr. 9:22-28. Mitä Kristuksen työstä taivaallisessa pyhäkössä sanotaan?

Ajatus siitä, että taivaallinen pyhäkkö tarvitsee puhdistusta, käy järkeen Vanhan testamentin asiayhteydestä käsin. Pyhäkkö on symboli Jumalan hallinnosta (1. Sam. 4:4; 2. Sam. 6:2). Jumalan tapa hoitaa kansansa synnit vaikuttaa käsityksemme hänen hallintonsa vanhurskaudesta (Ps. 97:2). Hallitsijana Jumala on oikeudenmukainen tuomari, joka puhdistaa syyttömät epäilyksistä ja tuomitsee syylliset. Kun Jumala antaa syntiselle anteeksi, hän ottaa juridisen vastuun. Pyhäkkö, joka edustaa Jumalan luonnetta ja hallintoa, saastuu. Tämä selittää sen, että kun Jumala antaa synnit anteeksi, hän ottaa ne kantaakseen (2. Moos. 34:7; 4. Moos. 14:17-19); näissä jakeissa anteeksiantoa tarkoittava heprean sana [nōē'] tarkoittaa myös kantamista.

Pyhäkön uhrijärjestelmä kuvasti tätä. Kun ihminen etsi anteeksiantoa, hän toi eläimen uhriksi sijaisenaan, tunnusti syntinsä eläimen päällä ja teurasti sen. Eläimen veri siveltiin alttarin sarviin tai pirskotettiin esiripun edessä pyhäkön ensimmäisessä osastossa. Näin synti symbolisesti siirrettiin pyhäkköön. Jumala otti kansan synnit ja kantoi ne itse.

Israelilaisessa järjestelmässä synneistä puhdistuminen ja niistä sovituksen saaminen tapahtui kahdessa vaiheessa. Vuoden aikana katuivat syntiset toivat uhreja pyhäkköön, mikä puhdisti heidät synneistä, mutta siirsi synnit pyhäkköön, Jumalalle. Vuoden lopussa, suurena sovituspäivänä, tuomiopäivänä, Jumala puhdisti pyhäkön ja selvitti oman juridisen vastuunsa siirtämällä pyhäkössä olevat synnit syntipukin päälle, joka edusti Paholaista (3. Moos. 16:15-22).

Tämä kaksivaiheinen järjestelmä, jota pyhäkön kaksi osastoa edustivat ja joka oli kopio taivaallisesta pyhäköstä (2. Moos. 25:9; Hepr. 8:5), mahdollisti sen, että Jumala osoitti samaan aikaan sekä armoa että oikeudenmukaisuutta. Ne, jotka tunnustivat syntinsä vuoden aikana, osoittivat uskollisuutta Jumalaa kohtaan pitämällä suuren sovituspäivän täydellisen levon päivänä, jolloin he murehtivat syntejään (3. Moos. 16:29-31). Ne, jotka eivät osoittaneet uskollisuutta, poistettaisiin kansan keskuudesta (3. Moos. 23:27-32).

Mitä joutuisit kohtaamaan, jos saisit synneistäsi oikeudenmukaisen rangaistuksen?

TUOMIO JA JUMALAN LUONNE

Lue Room. 3:21-26; 1:16, 17 ja 5:8. Mitä ristissä saatu lunastus ja anteeksianto paljastaa Jumalasta?

Syntiemme anteeksisaaminen edellyttää kahta vaihetta Jeesuksen välittäjätyössä taivaallisen pyhäkön kahdessa osatossa. Ensinnäkin Jeesus poisti syntimme ja kantoi ne itse ristillä tarjotakseen anteeksiantoa kaikille, jotka uskovat häneen (Ap. t. 2:38; 5:31). Ristillä Jeesus voitti itselleen oikeuden antaa anteeksi kenelle tahansa, joka uskoo häneen, koska hän kantoi heidän syntinsä. Hän otti myös käyttöön uuden liiton, joka sallii hänen asettaa Jumalan lain uskovien sydämeen Pyhän Hengen kautta (Hepr. 8:10-12; Hes. 36:25-27).

Jeesuksen työn toinen vaihe koostuu hänen paluutaan edeltävästä tuomiosta, joka tekstin kirjoitusaikaan oli vielä tulevaisuudessa (Hepr. 2:1-4; 6:2; 9:27, 28; 10:25). Tuomio alkaa Jumalan kansasta ja sitä kuvaillaan kohdissa Dan. 7:9-27; Matt. 22:1-14; Ilm. 14:7. Sen tarkoitus on osoittaa Jumalan oikeudenmukaisuus hänen antaessaan kansalleen anteeksi. Tällä tuomiolla tallenteet kansan jäsenten elämästä avataan koko maailmankaikkeuden nähtäväksi. Jumala näyttää, mitä tapahtui uskovien sydämessä ja kuinka he ottivat Jeesuksen vastaan Pelastajanaan ja hyväksyivät hänen Henkensä elämäänsä.

Tähän tuomioon viitaten Ellen G. White kirjoitti: "Ihminen ei voi vastata syytteisiin itse. Synnin tahraamissa vaatteissaan, syyllisyytensä tunnustaen hän seisoo Jumalan edessä. Jeesus, Puolustajamme, esittää kuienkin pätevän puolustuspuheen kaikkien puolesta, jotka katumuksen ja uskon kautta ovat antaneet itsensä hänen haltuunsa. Jeesus vetoaa heidän asiansa puolesta ja voittaa heidän syyttäjänsä Golgatan vahvojen perusteiden ansiosta. Hänen täydellinen kuuliaisuutensa Jumalan laille aina ristinkuolemaan asti on antanut hänelle kaiken vallan taivaassa ja maan päällä, ja hän pyytää Isältään armoa ja sovintoa syylliselle ihmiselle. -- Vaikka meidän tuuleekin tajuta syntinen tilamme, meidän tulee turvautua Kristukseen vanhurskautenamme, pyhytensä ja lunastuksemme. Emme voi itse vastata Paholaisen syytöksiin meitä vastaan. Yksin Kristus voi esittää puolestamme pätevän puolustuksen. Hän kykenee vaientamaan syyttäjän perusteilla, jotka eivät liity meidän ansioihimme, vaan hänen." (5T 471, 472.)

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 5, s. 295-320 tai *Aikakausien Toivo*, s. 715-737 tai *Rakkaudella Isältä*, s. 552-571.

Professori Jiří Moskala on selittänyt ennen Jeesuksen pa-luuta tapahtuvan tuomion luonteen. Jumala "ei ole siinä esi-telläkseen syntejäni kuin näyteikkunassa. Päinvastoin hän tu-lee ennen kaikkea viittaamaan omaan ihmeelliseen, muutta-vaan ja voimalliseen armoonsa, ja koko maailmankaikkeuden edessä hän - koko elämäni todellinen silminnäkiä - tulee se-littämään minun asennettani Jumalaa kohtaan, minun sisim-piä motiivejani, ajatteluani, tekojani ja suuntaani elämässä. Hän havainnollistaa sen kaiken. Jeesus todistaa, että tein mo-nia virheitä, että rikoin hänen pyhää lakiaan, mutta hän to-distaa myös siitä, että kaduin, pyysin anteeksi ja muutuin hä-nen armostaan. Hän tulee julistamaan: 'Minun vereni riittää syntisen Moskalan hyväksi. Hänen suuntansa elämässä oli minun puoleeni; hänen asenteensa minua ja muita kohtaan on lämmin ja epäitsekkäs; hän on luotettava; hän on hyvä ja uskollinen palvelijani.'" - "Toward a Biblical Theology of God's Judgement: A Celebration of the Cross in Seven Phases of Di-vine Universal Judgement", *Journal of The Adventist Theolo-gical Society* 15 (Kevät 2004): s. 155.

"Sekä lunastetut että lankeamattomat olennot tulevat te-kemään Kristuksen rististä tutkimustensa ja laulujensa ai-heen. Tullaan näkemään, että Jeesuksen kasvoilta loistava kirkkaus on itsensä uhraavan rakkauden kirkkautta. Golga-talta tulevassa valossa nähdään, että itsensä kieltävän rak-kauden laki on elämän laki sekä maassa että taivaassa, että rakkaus, joka 'ei etsi omaansa', on lähtöisin Jumalan sydä-mestä ja että nöyrässä ja sävyisässä Vapahtajassa ilmenee hänen luonteensa, joka asuu valossa, jonne ei kukaan taida tulla." (4AO 11.)

Keskustelunaiheita:

1. Ihmisillä on aina ollut taipumus uhrata erilaisia uhreja Ju-malalle vastineeksi anteeksiannosta tai pelastuksesta. Jotkut uhraavat Jumalalle sankarillisia katumusharjoituksia. Toi-set uhraavat koko elämänsä palvelukseen tai sitoutuvat elä-mään itsekieltämyksessä jne. Miten tällaisiin uhreihin tuli-si suhtautua Jeesuksen uhrin valossa? Raamattuhan vakuut-taa ristin lakkauttaneen kaikki uhrin (Dan. 9:27; Hepr. 10:18)?
2. Mitä Jeesus tarkoitti sanoessaan, että meidän tulee ottaa ristimme ja seurata häntä (Matt. 16:24)?